

Saksframlegg
Sak 83/11 oppdatert
versjon

Arkivsak: 201100973

Arkivkode:

Saksbeh: Anders Norman

Saksgang
Bydelsutvalget

Møtedato
15.09.2011

HØRINGSUTTALELSE – NOU 2011:14 BEDRE INTEGRERING

Inkluderingsutvalget ble nedsatt i statsråd 30. april 2010. I utvalgets mandat heter det at "Utvalget skal gjennom sitt arbeid løfte fram utfordringer og muligheter i et flerkulturelt Norge, og med bakgrunn i dette foreslå tiltak i inkluderings- og integreringspolitikken". Utvalget la fram sin utredning 14. juni 2011.

Bydel Grünerløkka ble i brev av 11.08.2011 fra Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester informert om at byrådsavdelingen skal avgi Oslo kommunes høringsuttalelse. Bydelen ble gitt mulighet til å komme med innspill i saken med frist 9. september 2011. Bydelsdirektørens forslag til høringsuttalelse er oversendt byrådsavdelingen til orientering med informasjon om at saken blir behandlet i møte 15. september i bydelsutvalget. Bydelsutvalgets vedtak vil bli ettersendt byrådsavdelingen.

Bydelsdirektøren anbefaler bydelsutvalget å avgi følgende høringsuttalelse:

Innledning

Bydel Grünerløkka mener det har stor betydning å ha en bred debatt rundt integreringspolitikken mål og virkemidler, slik at vi kan motvirke at grupper av innvandrere får vedvarende dårligere levekår enn flertallet i Norge.

NOU 2011:14 "Bedre integrering" gir en rekke viktige innspill til ulike områder av integreringspolitikken. Bydel Grünerløkka har forståelse for at utvalget har lagt vekt på å ikke detaljere forslag til tiltak, samtidig som det er viktig å raskt komme fram til konkrete tiltak. Bydel Grünerløkka mener videre at det er nødvendig å se at Oslo og enkelte andre områder i landet har spesielle utfordringer og ressurser i forhold til integrering. Det er derfor maktpåliggende at det gis rom for lokale tilpassninger av innsatsen.

Det er om å gjøre for vellykket inkludering av nyankomne at integreringstilbudet starter raskest mulig. Selv om asyl- og innvandringspolitikk ligger utenfor utredningens mandat vil Bydel Grünerløkka peke på at langvarig saksbehandling og opphold på asylmottak vanskeliggjør senere lokalt integreringsarbeid.

Arbeid er nøkkelen til god integrering

Bydel Grünerløkka mener det er avgjørende for en vellykket integrering at alle arbeidsføre får ta del i arbeidslivet. Målet må være at ingen grupper blir stående utenfor arbeidslivet og det er spesielt viktig å inkludere innvandrerkvinner. Kvinner er i større grad enn menn utenfor arbeidslivet i dag. Vi er bekymret for langtidseffekten av at kvinner som er lite inkludert i og deltakende i samfunnet har hovedansvaret for oppdragelse av barn. Det kan gi barna en ulempe i senere utdanning. Arbeid gir inntekt og bedre levekår, samtidig som det er en arena for læring og for deltakelse i samfunnslivet.

Forbedring av eksisterende tilbud

Bydelen støtter hovedstrategien om å forbedre eksisterende tiltak slik at flere kommer i arbeid. Sysselsettingstiltak gjennom NAV må i mye større grad enn i dag tilpasses de behov ulike innvandrergupper har for opplæring og kompetanse. Arbeidsmarkedstiltak med lav effekt for innvandrere bør reduseres og midlene overføres til tiltak med dokumentert god effekt for innvandrere. Det bør legges stor vekt på måling av resultater i stedet for prosess når det gjelder arbeidsmarkedstiltak for ulike vanskeligstilte grupper av innvandrere.

Lokalt tilpassede tilbud

Det bør åpnes for utvikling av lokalt tilpassede tilbud. Bydelen viser i den forbindelse til bystyremøte 27.10.2010 der et enstemmig bystyre i sak 363 vedtok at "Oslo søker staten om å overta driftsansvaret for de arbeidskvalifiseringstiltakene som bedre lar seg drive og administrere lokalt, med tilhørende finansiering".

Tilbud tilpasset de svakeste

Bydelens erfaring er at svake norskkunnskaper for mange er et hinder på veien mot arbeid. Yrkesrettet norsk bør være en del av sysselsettingstiltakene og dette kan kombineres med opplæring i bedrift. Det må utvikles egne tilbud til dem med liten eller ingen skolebakgrunn. Bydel Grünerløkka vil vise til det lokale tiltaket Quo Vadis?, som er et kvalifiseringstiltak for kvinner med lav eller ingen utdanning og dårlige norskkunnskaper, har oppnådd meget gode resultater. Dette tilbudet er nå utvidet til også å gjelde for menn. For de med lite eller ingen utdanning og manglende arbeidserfaring kan veien til arbeid være lang. Bydel Grünerløkka har i flere år i samarbeid med stiftelsen Betanien drevet et prekvalifiseringstiltak der innvandrerkvinner har fått språkopplæring og samfunnskunnskap, mens barna har blitt passet i tilstøtende lokaler. Vi ser behov for flere slike fleksible løsninger.

Integrering av barn

Barn av innvandrere deltar i mindre grad enn andre barn i barnehagen. Bydel Grünerløkka mener barnehagen er en god arena for språkstimulering og sosial læring. Det bør være tilstrekkelige insentiver til at barn av innvandrere benytter barnehage eller subsidiære tilbud. Inkluderingsutvalget anbefaler å utvikle kontantstøtten, slik at flere barn kan gå i barnehager der de kan få språkstimulering. Dette er bydelen enig i. I tillegg vil det bidra til at flere kvinner søker arbeid eller kvalifiserende tiltak. Gratis kjernetid i barnehage vil også kunne bidra til at flere barn av innvandrere deltar i språkstimulerende tiltak og Bydel Grünerløkka ønsker at et slikt tilbud kan gjelde hele byen.

Arbeid mot diskriminering i arbeidslivet

Arbeidet mot fordommer og diskriminering i arbeidslivet må intensiveres. Det vil også være et skritt i riktig retning å styrke arbeidet for å få godkjent kompetanse fra andre land. Bydelen viser også til Oslo kommunes handlingsplan for likebehandling og økt rekruttering hvor det bl.a. heter

at ”Arbeidsgiver skal ikke stille høyere kompetansekrav enn stillingen fordrer, verken når det gjelder norskkunnskaper eller annen kompetanse”. Dette bør være et rettesnor for i ansettelser i hele samfunnet.

Fattigdomsfeller

Bydelen ser i sitt arbeid at summen av støtteordninger i en del tilfelle kan virke som en fattigdomsfelle, der insentivene til å ta arbeid svekkes. Det må lønne seg å arbeide. Noen støtteordninger er inntektsbaserte og kan føre til at en vanskelig livssituasjon blir fastlåst. Bostøtte beregnes på bakgrunn av husstandens inntekt. Dersom husstanden får høyere inntekt gjennom arbeid, kan det føre til tap av bostøtte. Det kan således fortone seg som mindre lønnsomt å øke inntekten. Den samme effekten vil man kunne ha ved økonomisk sosialhjelp, der særlig store familier vil kunne motta så mye hjelp at det vil være vanskelig å få samme inntekt gjennom arbeid. All inntekt motregnes krone for krone. For store familier vil det være nødvendig med to inntekter, det er derfor svært viktig å styrke tiltak rettet mot yrkespassive kvinner.

Tildeling av kommunale boliger i Oslo er også knyttet til inntekt. Risikoen for å miste boligen om man tar arbeid kan holde enkelte borte fra arbeidslivet. Det er et paradoks at tiltak for å hjelpe de aller svakeste kan bidra til å holde dem i en vanskelig livssituasjon. Det kan være nødvendig med en oppmykning av ordningene og gi gode overgangsordninger.

Overgangsstønad er inntektssikring for enslige forsørgere og det er knyttet krav til aktivitet til ytelsen. Bydelens erfaring er at det er behov for tettere oppfølging av deltakerne og bedre tilretteleggelse av tiltak og opplæring.

Erfaringer fra Bydel Grünerløkka

Bydel Grünerløkka har arbeidet aktivt med integrering og har et introduksjonsprogram for flyktninger som oppnår gode resultater. Kort oppsummert har bydelen gjort seg følgende erfaringer.

”Handlingsprogrammet Oslo indre Øst” viste at systematiske områdeløft gir resultater. Områder med spesielle utfordringer vil trenge ekstra innsats for å kunne gi et levekårsloft til utsatte grupper. Det er viktig å konsentrere tilbudene til dem som trenger det mest. Når det gjelder sysselsetting og kvalifisering vil lokal tilpassing av tilbud i mange tilfeller gi best resultat. Forsøkene med oppgavedifferensiering i Oslo viste at kommunal styring av sysselsettingsarbeidet gir gode resultater. Det er maktpåliggende at store kommuner får mulighet til å bruke sine ressurser til å gi gode og lokalt tilpassete tilbud.

Tett individuell oppfølging er en forutsetning for å lykkes i integreringsarbeidet med de gruppene som står lengst unna deltakelse i arbeidsliv og samfunnet for øvrig. Det må være tilstrekkelige ressurser til at kommunene kan gi individuelt tilpassete og fleksible tilbud til disse gruppene av innvandrere. Kvinner med lav eller ingen utdanning må prioriteres og gis tilstrekkelige insentiver til deltakelse.

Statlige og kommunale virksomheter bør være ledende når det gjelder ansettelse av innvandrere. Bydel Grünerløkka legger i sin personalpolitikk vekt på mangfold og følger Oslo kommunes handlingsplan for likebehandling og økt rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn. Bydel Grünerløkka har også nylig deltatt i et prosjekt med anonymisering av søknader til stillinger i bydelen.